

Asia: VN/14593/2020

Hallituksen esitys työ- ja elinkeinohallinnon asiakastietojen käsittelyä ja palvelualustaa koskevaksi lainsäädännöksi

1. Esitysluonnoksen vaikutusten arviointi

- Millaisia vaikutuksia esitetyillä muutoksilla ennakoitte olevan toimintaanne?
- Onko esityksessä tunnistettu teidän toimintanne kannalta merkittävät vaikutukset?

-

2. Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta

2.1

1 luku Yleiset säännökset

-

2.2

2 luku Työnhakija

-

2.3

3 luku Työnvälitys

-

2.4.

12 luku Julkisen työvoima- ja yrityspalvelun toimeenpano ja siihen liittyvä yhteistyö

-

2.5.

13 luku Asiakastietojen käsittely

-

2.6

13 a luku Palvelualusta

Opetus- ja kulttuuriministeriö kiinnittää huomiota esitysluonnoksen 13 a luvun 1 §:n 1 momenttiin. Säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan seuraavasti: ”Momentissa todettaisiin myös alustan ajatus julkisia, työmarkkinoiden toimintaa edistäviä palveluja kokoavana palveluna. Muiden viranomaisten palvelujen kokoaminen alustalle toteuttaisi lain 1 luvun 4 §:ssä säädettyä velvoitetta antaa asiakkaille tietoa muista palvelumahdollisuuksista. Lisäksi sen on tarkoitus parantaa asiakkaan edellytyksiä löytää hänelle tarjolla olevat työllistymistä ja osaamisen kehittämistä edistävät palvelut riippumatta niiden tarjoajasta.”

Perusteluissa ei ole kuitenkaan kerrottu, mitä palvelujen kokoaminen alustalle tarkoittaisi käytännössä. Mikäli muista palvelumahdollisuuksista kokoaminen tarkoittaisi linkkejä muihin palveluihin (miten säännöstä on tulkittava), ei tältä osin tarvittaisi erillistä säännöstä. Ehdotettu muotoilu voi sen sijaan aiheuttaa sekaannusta, jos se tulkittaisiin siten, että muut viranomaiset käyttäisivät alustaa palveluidensa toteuttamiseen. Tätä ei liene kuitenkaan säännöksellä tarkoitettu. Muiden viranomaisten palveluiden tarjoamisesta tehdään ratkaisut erikseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö korostaa eri tietovarantojen täydentävyyden huomioimisen esityksen toimeenpanossa. Opinto- ja tutkintotietojen keskittämistä kokoamisesta ja luovuttamisesta säädetään laissa valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä (884/2017). Henkilö voi olla aktiivinen toimija omien koulutustietojensa osalta mahdollistamalla koulutuksen tietovarannossa tietojensa näkyvyyden työnantajalle, jolloin ei ole tarpeen luoda uusia tietovarantoja. Ylipäänsä tavoitteena tulisi olla, että jos tiedot on tallennettu jo yhteen paikkaan, niitä hyödynnetään hakemalla tiedot alkuperäisestä tietovarannosta, eikä keräämällä ja tallentamalla samoja tietoja uudelleen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö muistuttaa, että palvelualustan saavutettavuudessa tulee ottaa huomioon muun muassa eri kieliversiot ja sopivuus maahanmuuttajille hallituksen tavoitteiden mukaisesti. Asiakastietojen käsittelyssä ja palvelualustan toimeenpanossa on lisäksi varmistettava, että palvelualusta vastaa erilaisiin alakohtaisiin tarpeisiin. Tämä on olennaista mm. palvelualustan kohtaantotoimintojen rakentamisessa taide-, kulttuuri- ja luovien alojen osalta.

2.7

14 luku Muutoksenhaku

-

3. Laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta

3.1. Huomionne koskien työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain 14 ja 18 §:ään ehdotettavia muutoksia? (2. lakiehdotus)

-

4. Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta

4.1 Huomionne koskien työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annettuun lakiin ehdotettavia muutoksia? (3. lakiehdotus)

-

5. Muut huomiot

5.1 Mahdolliset muut huomionne ehdotetusta sääntelystä ja esityksestä?

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelmassa todetaan, että työllisyyden edistäminen edellyttää vahvaa panostusta koulutukseen ja osaamiseen. Muuttuvan työelämän vaatimukset lisäävät oman osaamisen päivittämisen ja jatkuvan oppimisen tarvetta merkittävästi. Hallituksen ohjelman mukaisesti hallituskaudella toteutetaan jatkuvan oppimisen parlamentaarinen uudistus. Kokonaistarkastelussa tulee ottaa huomioon koko koulutuspolun koulutuksen tarjonnan ja rahoituksen, sosiaaliturvan, muutosturvan, työttömyysturvan, omaehtoisen ja työvoimapolitiittisen koulutuksen sekä osaamisen tunnistamisen niveltäminen uuteen järjestelmään. Parlamentaarisen ryhmän linjaukset valmistuivat 17.12.2020. Tarkoituksena on parantaa erityisesti heikoimmassa asemassa olevien mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen.

Keskeistä on, että työ- ja elinkeinohallinnossa tunnistetaan osaamisen kehittämisen tarve oikea-aikaisesti sekä tunnetaan osaamisen hankkimisen eri tavat. Osaamisen hankkimisen suunnittelussa voidaan hyödyntää ko. asian substanssiasiantuntijoita eli koulutuksen järjestäjiä. Asiakastietojärjestelmän ja palvelualustan tulee osaltaan tukea tätä.

Lainsäädännön jatkokehittämisessä huomioon tulee otettavaksi jatkuvan oppimisen digitaalisen palvelukokonaisuuden valmistelu, jossa tavoitteena on tuottaa hallinnonrajat ylittävä asiakaslähtöinen palvelukokonaisuus ja jolla tuetaan yksilöiden koulutus- ja uravalintoja, osaamisen ylläpitoa ja kehittämistä koko työuran ajan sekä työn kysynnän ja tarjonnan kohtaantoa. Palvelukokonaisuus koostuisi useista eri tietovarannoista, mukaan lukien työ- ja elinkeinohallinnon tietovarannot ja koulutustietovarannot.

Lehikoinen Anita
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Polo Tiina
Opetus- ja kulttuuriministeriö

